

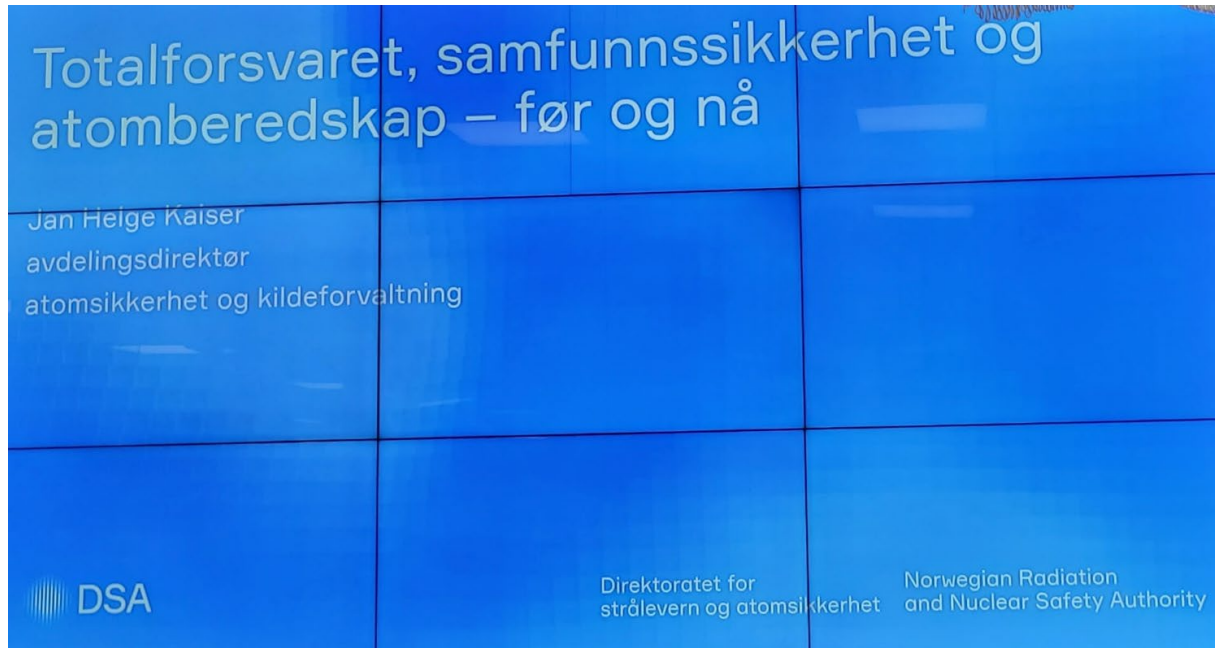
REFERAT FRA FELLESMØTE HOLMESTRAND ROTARYKLUBB OG FORSVARSFORENINGEN

DATO: 25.OKTOBER 2023

STED: LANGGT. 47

Referent: Stig K

TOTALFORSVARET, SAMFUNNSSIKKERHET OG ATOMBEREDSKAP – FØR OG NÅ

Dette var et populært møte, møterommet var helt fullt, med folk både fra Rotary og Forsvarsforeningen, og sannsynligvis også noen gjester utenom disse.

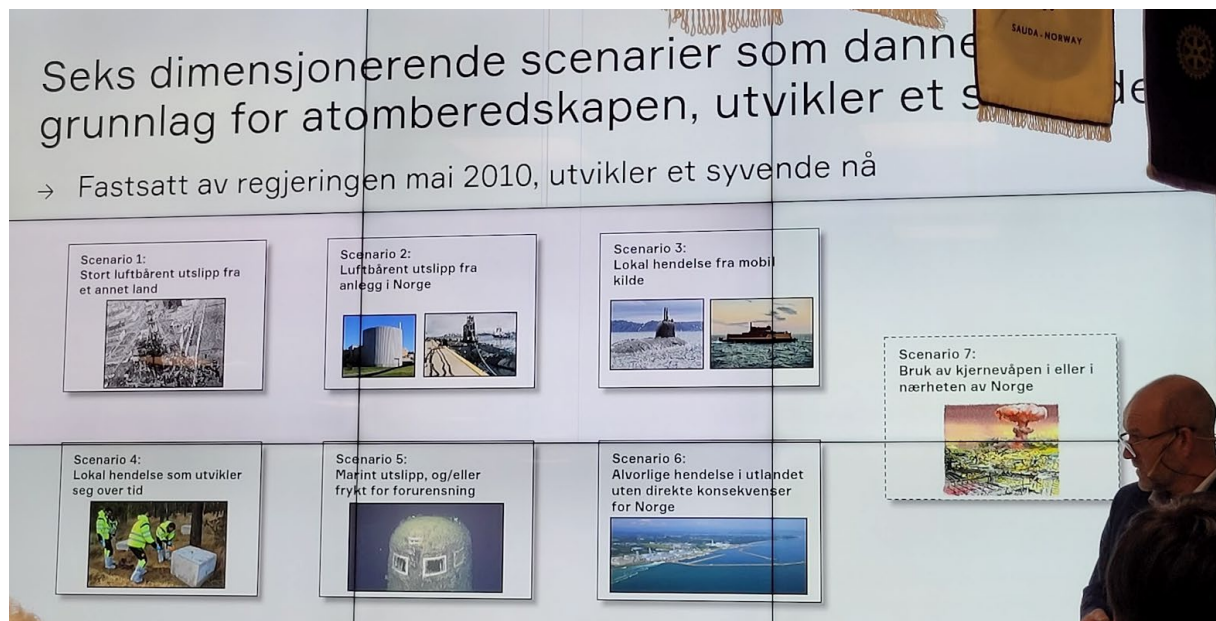
Selma dro i gang møtet, på vegne av Rotary, med en kort intro og overlot raskt ordet til Bente Bjune i Forsvarsforeningen.

Bjune tegnet opp 'det store bildet' i lys av krigen i Ukraina, og nevnte også det skumle ved at stormakten Kina er en god støttespiller for Putin. Samtidig nevnte han at samtidig som sistnevnte rasler med atomvåpen-knappen, er kanskje den største atom-trusselen et direkte treff på en kjernereaktor ved et atomkraftverk i Ukraina.

Foredragsholder Kaiser, som tidligere Fylkesberedskapssjef, startet med å si litt om lokal beredskap og hva som særpreger Vestfold. Vi har korte avstander, godt med ressurser, godt utbygget infrastruktur (vann, vei, strøm, ekom) og omfattende tilstedeværelse av nasjonale og regionale ressurser. Det er også nylig laget en ROS-analyse (Risiko og Sårbarhet).

Kaiser understreket også at Norge ikke er en atom-makt i dag. Men det kanskje få vet er at forsvarsminister Jens Christian Hauge rett etter 2. verdenskrig mente at Norge nettopp måtte bli det, noe som førte til opprettelsen av forskningsreaktoren på Kjeller.

DSA, hvor han nå leder enheten for Atomsikkerhet og kildeforvaltning, forvalter og fører tilsyn med radioaktiv forurensning og avfall, strålevern og atomsikkerhet. DSA har ca. 130 ansatte med hovedkontor på Østerås samt seksjoner i Tromsø og Sør-Varanger.

De seks offisielle scenariene som danner grunnlag for dagens atomberedskap er som vist over. I tillegg jobbes det nå med et syvende, nemlig bruk av kjernevåpen i eller i nærheten av Norge. Her er intet så langt vedtatt, men at dette scenariet nå diskuteres viser med all tydelighet at krigen i Ukraina er kommet mange skritt nærmere oss her i Norge. Skummelt!

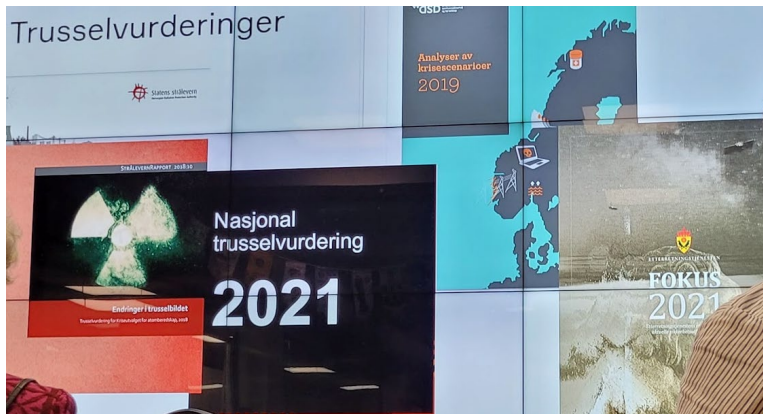

Fremst i atom-beredskapskjeden har vi i Norge 'Kriseutvalget for atomberedskap' (KU), som bl.a. skal stille ekspertise til rådighet, iverksette tiltak og koordinere. I KU inngår bl.a. Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og

beredskap, Forsvaret, Helsedirektoratet, Kystverket, Mattilsynet, Politidirektoratet og Utenriksdepartementet.

KU kan gi råd om (selv)rensing av forurensede personer, opphold innendørs opptil 2 døgn, bruk av jodtabletter og kostholdsråd samt andre tiltak som avsperringer og evakuering.

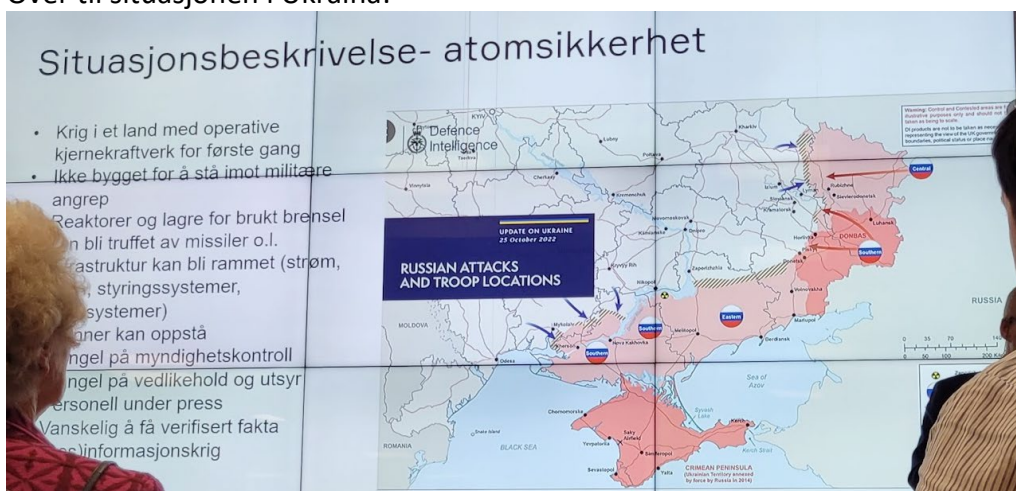
Gjennom vårt langstrakte land er det utplassert diverse målekapasiteter for overvåking av atom-forurensning (luft, vann, felt).

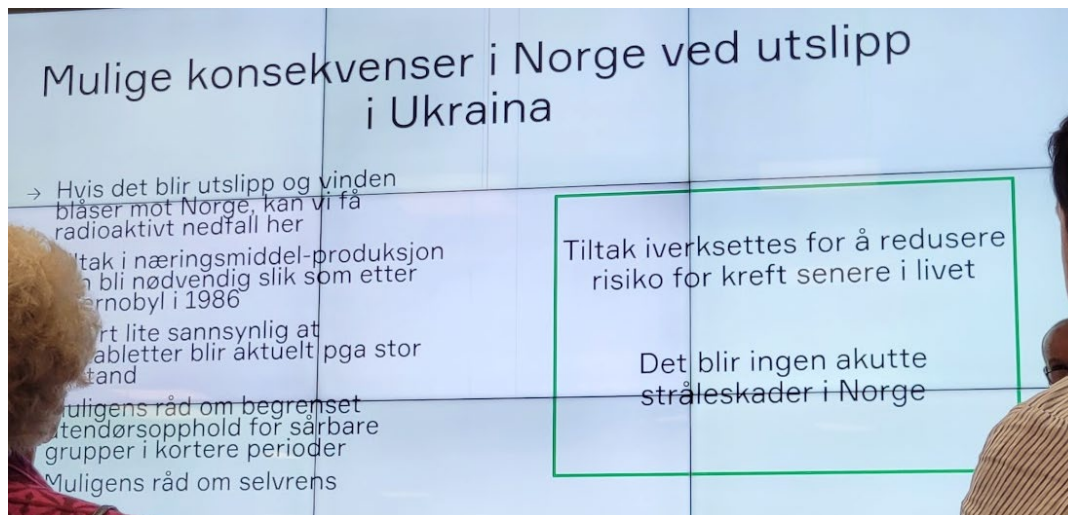

På nasjonalt plan er det også utført diverse trusselvurderinger og analyser av krisesituasjoner.

Referenten tillater seg her å komme med følgende bekymring; vi er gode på utredninger og planverk, men er vi like gode på implementering? – gjennom historien har Norge militært sett vært svært naive, et bilde som dagens nyhetsbilde langt på vei bekrefter at vi fortsatt er ...).

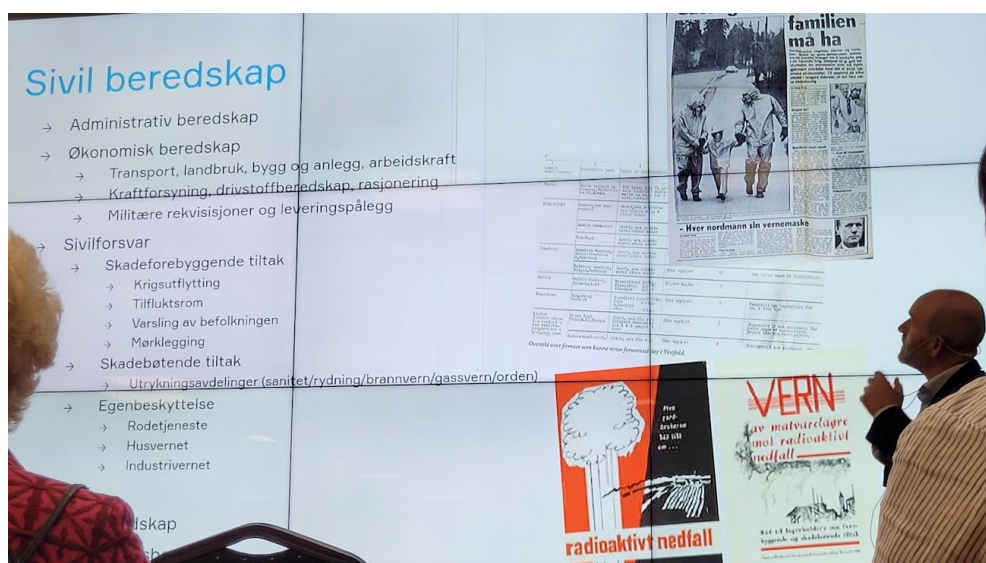
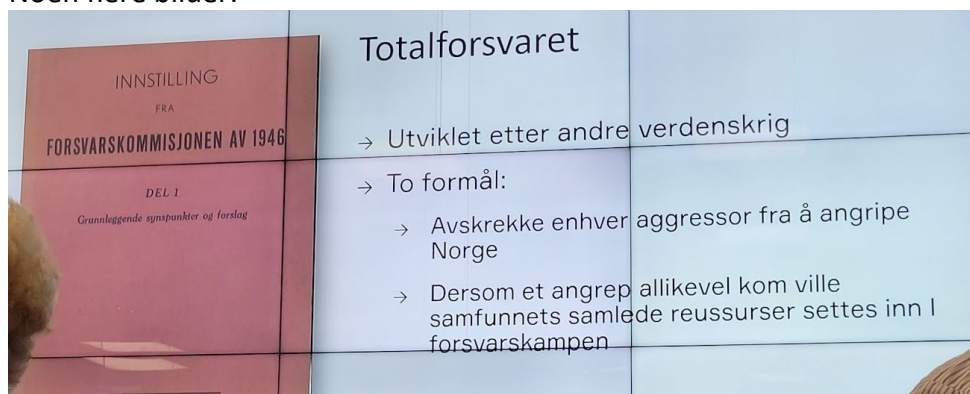
Over til situasjonen i Ukraina:

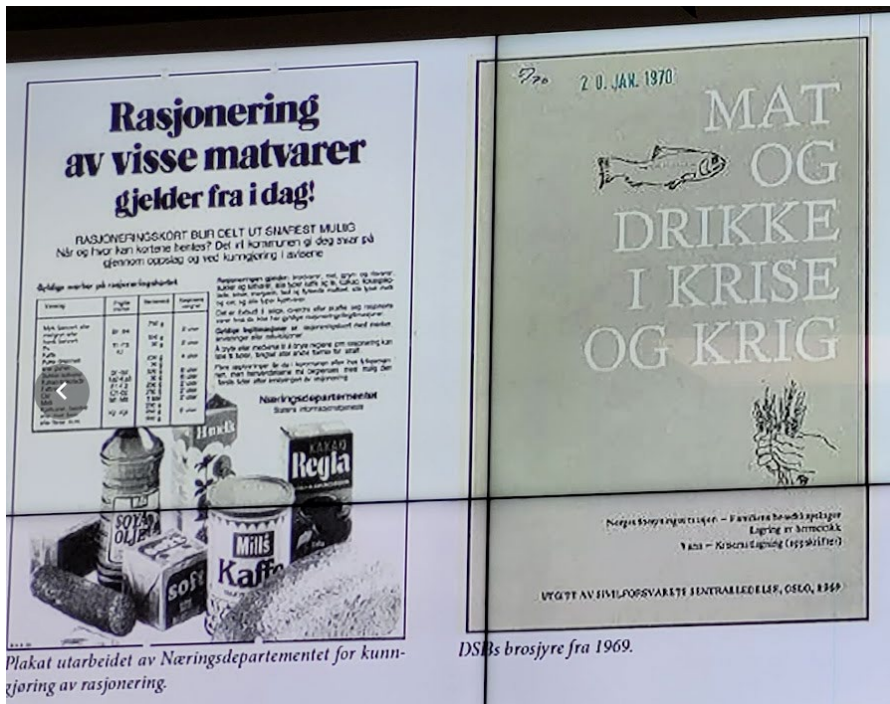

Videre gikk Kaiser igjennom hvilke atomanlegg vi har i Norge, hvor ingen reaktorer er aktive pr i dag, men vi har fortsatt atomavfall som kan brukes til å lage atombomber ... Det er stadig atomdrevne utenlandske fartøy innom våre kyster, hvor Bergen og Tromsø er forhåndsgodkjente havner for besetningshvile og etterforsyninger, opphold som typisk varer noen dager eller en uke (alle atomdrevne fartøy må ha godkjenning fra norske myndigheter ved anløp til Norge).

Noen flere bilder:

Plakat utarbeidet av Næringsdepartementet for kunningering av rasjonering.

DSBs brosjyre fra 1969.

Det nye totalforsvaret

- Moderne krigføring – endret beskyttelsesbehov.
- Forsvar av verdier og infrastruktur får høyere verdi

Et helt annet samfunn

Evne til maktprosjeksjon i tre dimensjoner – tid, rom og ulike samfunnsfunksjoner.

Allianseforsvar – mottak, samarbeid, støtte

- Styrke evne til felles situasjonsforståelse, ledelse og respons evne på alle nivå!

Det nye totalforsvaret

- Hva er totalforsvaret?
- Evne til samhandling også når grunnlaget er gradert?
- Mobilisere ressurser ved bruk av lov og forskrift?
- Samhandling på skadested?
- Befolkningens vilje og tillit?
- Beskyttelse og opprettholde samfunnsfunksjoner?
- Sivil-militær samhandling?

Vi takker for et godt møte og et godt samarbeid med Forsvarsforeningen 😊.